

Blučina – Cezavy

Lokalita Cezavy u Blučiny leží asi 15 km jižně od Brna v nadmořské výšce okolo 250 m. Jedná se o přírodní dominantu na soutoku Svatky a Litavy.

První nálezy pocházejí z 20. a 30. let. V roce 1948 začal systematický výzkum Blučiny Karlem Tihelkou, na kterého v roce 1983 navázal Milan Salaš. V současnosti na lokalitě probíhají menší záchranné a prospekční výzkumy.

Blučina byla osídlena již od mladého paleolitu (pavlovienu) až po mladší dobu hradištní. Největší rozvoj nastal v době bronzové. Ať už jako výšinné únětické sídliště s více jak 30 sídlištními objekty, na které navazuje hradisko věteřovské (cca 4 ha) obehnané hradbou a příkopy. Do tohoto období lze zadatovat velké množství keramiky. V této době hradisko plnilo důležitou společensko-hospodářskou roli v celém regionu. Další významné období nastalo během časně fáze velatické kultury, charakter toho osídlení je odlišný od většiny ostatních lokalit, dosud neznáme klasické sídlištní objekty, a je evropskou archeologickou raritou.

Tato lokalita se vyznačuje velkým množstvím kosterních pozůstatků od únětického osídlení. Do velatické fáze je zadatovaných více než 120 kosterních pozůstatků. Byly rozptýleny po celé ploše návrší, přičemž většinou byly uloženy nepietně a to jako součást plošných kumulací nálezů. Na většině kostí byly stopy násilí a posmrtné manipulace. Dále pak neobvyklé množství bronzových artefaktů soustředěných do depotů. Zatím jich bylo objeveno 18.

Nejnovější poznatky

Výsledky ze sondy 1/90 kumulace K7.

Nalezeno 5 kompletních mužských skeletů datovaných do časně fáze velatické kultury. Kumulace bez analogií nejen v KSPP. Úmrtí mužů bylo dokázáno jako násilné a náhlé, nejspíše jako součást rituálu. Na kostech byly nalezeny stopy násilných zásahů; zářezy na dlouhých kostech, roztržité femury, otvory v lebce, nepřirozená poloha lebky. Z provedených zkoumání a analýz bylo zjištěno, že muži byly ve věku 25 – 55 let, všichni protrpěli běžné nemoci a v době svého života měli nejspíše fyzicky namáhavou práci.

Analýza potravních zdrojů

Ze vzorku, skládajícího se ze 17 mužských jedinců a archeobotanického a archeozoologického materiálu, byla vytvořena potravní analýza. Podle mikroabraze zubů bylo zjištěno, že daní jedinci měli stravu spíše smíšenou. Dají se ovšem rozdělit do dvou skupin, první skupina měla větší objem rostlinné složky (pšenice, proso, ječmen, luštěniny), zatímco skupina druhá měla větší objem masa (ovce/koza, prasata). Dva jedinci za svého života jedli mořské ryby, které musely být importovány. Dále pak bylo zjištěno pomocí stronciové analýzy, že ani jeden z daných jedinců nikdy neopustil Blučinu a její okolí na delší dobu.

Závěr

Cezavy – Blučina je unikátní polykulturní lokalita. Svůj největší rozvoj zaznamenala v době bronzové. V únětické kultuře se zde nalézá sídliště s doklady antropofagie, ve věteřovském období přbudované v hradisko, které bylo přirozeným centrem. V KSPP se pak Cezavy staly místem, pro nás, s nejasnou interpretací, velkým množstvím lidských pozůstatků a bronzových depotů.

Bibliografie:

NIKOLAJEV, P. 2011: Starobronzové sídlištní objekty z Blučiny-Cézavy, Masarykova univerzita (bakalářská diplomová práce).

SALAŠ, M. - JAROŠOVÁ, I. - KOČÁR, P. - NÝVLTOVÁ FIŠÁKOVÁ, M. - ROBLÍČKOVÁ, M. 2012: Potravní zdroje obyvatelstva mladší doby bronzové na Cezavách u Blučiny: analýzy

bioarcheologických pramenů, Archeologické rozhledy LXIV – 2012, 391 – 442.

SALAŠ, M. - DOČKALOVÁ, M. - HORÁČKOVÁ, L. - JAROŠOVÁ, I. - NEDBALOVÁ, J. - NÝVLTOVÁ FIŠÁKOVÁ, M. - PETŘÍK, J. - ROBLÍČKOVÁ, M. - VARGOVÁ, L. 2012: Mladobronzová kumulace lidských skeletů na Cezavách u Blučiny (okr. Brno-venkov) a její environmentální kontext, Památky archeologické CIII – 2012, 173 – 231.